

סְעוּדַת חֲלָב

בְּיוֹם א׳ דְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת אַחֲרֵי תְּפִילַת וְתִיקִין בְּסְעוּדַת חֲלָב, דִּבֵּר מַהַר״י נ״י דִּבּוּרִים נִפְלָאִים בְּעִנְיַן טַעַם הַמִּנְהָג שֶׁל אֲכִילַת מַאֲכָלֵי חָלָב בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת, וְכֵן מֵעִנְיַן הִתְחַדְּשׁוּת הַלֵּב בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת.

פָּתַח וְאָמַר מַהַר״י נ״י, כָּתוּב בְּתוֹרָתֵינוּ הַקְּדוֹשָׁה (בַּמִּדְבָּר כח, כו) ״וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַ׳הַוָי״ה בְּ׳שָׁבְעֹתֵיכֶם מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ״

וְהִנֵּה חֲדָשָׁה לַ׳הַוָי״ה בְּ׳שָׁבְעֹתֵיכֶם, הוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת חָלָ״ב, וְזֶה בָּא לְרַמֵּז לָנוּ שֶׁעַכְשָׁו בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת אָנוּ מִתְחַדְּשִׁים כְּמוֹ קָטָן שֶׁנּוֹלַד, וְזֶה מַה שֶּׁמְּרַמֵּז לָנוּ מַאֲכְלֵי הֶחָלָב שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים, שֶׁכְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים אֵצֶל תִּינוֹק הַנּוֹלַד שֶׁיּוֹנֵק מִשְּׁדֵי אִמּוֹ רַק חָלָב, וְזֶה כָּל מַאֲכָלוֹ. כְּמוֹ כֵּן אֲנַחְנוּ בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת נַעֲשִׂים חֲ׳דָשָׁה לַ׳הַוָי״ה בְּ׳שָׁבְעֹתֵיכֶם, מִתְחַדְּשִׁים כְּמוֹ תִּינוֹק שֶׁנּוֹלַד שֶׁאוֹכֵל רַק חָלָב, וּמַתְחִילִים הַתְחָלָה חֲדָשָׁה בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּקִבִּיעוּת עִתִּים לְתוֹרָה, לִגְנֹב מֵהַזְּמַן שֶׁלָּנוּ לְמוּדִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵין לָנוּ עֵבֶר בִּכְלָל, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁים חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי, עַכְשָׁו אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה וְקַבָּלַת הַתּוֹרָה אֵין לָנוּ כְּבָר יֵצֶר הָרָע.

וְעַכְשָׁו שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים מַאֲכָלֵי חָלָב, וַאֲנַחְנוּ בְּדִגְמַת תִּינוֹק שֶׁנּוֹלַד מֵחָדָשׁ, אֶפְשָׁר לִקְרֹא עָלֵינוּ אֶת הַפָּסוּק (דְּבָרִים כח, ו) ״בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ״, אֲשֶׁר דָּרְשׁוּ עַל זֶה חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ״כְּשֵׁם שֶׁבִּיאָתְךָ לָעוֹלָם בְּלֹא חֵטְא, כָּךְ יְצִיאָתְךָ מִן הָעוֹלָם בְּלֹא חֵטְא״ כִּי עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ כְּמוֹ ״תִּינוֹק שֶׁנּוֹלַד״ וְהִתְחַלְנוּ הַתְחָלָה חֲדָשָׁה.

וְעִקָּר הַהִתְחַדְּשׁוּת מְקַבְּלִים עַל יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיקִים, הֵינוּ עַל יְדֵי ׳הָאֱמוּנַת חֲכָמִים׳ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ. כִּי עִקַּר קְבִיעוּת הַמּוֹעֲדִים הוּא עַל יְדֵי הַחֲכָמִים, וְעַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים זוֹכִים לְבַטֵּל אֶת הַיֵּצֶר הָרַע, וְנַעֲשִׂים כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁקָּרָה בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְנַעֲשֵׂינוּ כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה.

וְהִנֵּה הָרִאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל חָלָ״ב הוּא (תהלים קט, כב) ״לִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי״, כִּי דָּוִד הַמֶּלֶךְ זָכָה לְשַׁחוֹט אֶת הַיֵּצֶר הָרַע שֶׁלּוֹ עַד שֶׁאָמַר עַל עַצְמוֹ ״לִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי״ הֵינוּ שֶׁאֵין לוֹ יֵצֶר הָרַע יוֹתֵר בְּלִבּוֹ כְּלָל, כִּי שָׁחַט אֶת הַיֵּצֶר הָרַע, וְלָכֵן אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים עַכְשָׁו מַאֲכָלֵי חָלָב, וּמַרְאִים שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ זָכִינוּ לָזֶה עַכְשָׁו, לִשְׁחוֹט אֶת הַיֵּצֶר הָרַע הַשּׁוֹכֵן

בְּלִבֵּנוּ, וְעַכְשָׁו ׳לִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי׳, ״חָלַל״ בְּגִימַטְרִיָּא ״חַיִּים״, כִּי קִבַּלְנוּ חַיִּים חֲדָשִׁים, כְּמוֹ תִּינוֹק הַנּוֹלָד. וְהַלֵּב שֶׁלָּנוּ נִתְתַּקֵּן וְעַכְשָׁו הַלֵּב חָלָל בְּלִי סְתִימוֹת בְּלֵב. כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בְּעָיָה בַּלֵּב, וְיֵשׁ לוֹ סְתִימוֹת בַּלֵּב, הָרוֹפֵא אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא צָרִיךְ לַעֲבוֹר נִתּוּחַ לֵב פָּתוּחַ, לִפְתֹּחַ אֶת הַסְּתִימוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַגִּידִים, אֲבָל רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן - הַקְדָּמָה) שֶׁמִּי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ שֶׁלּוֹ ״לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן״ בְּעֵין הָאֱמֶת, בְּוַדַּאי יִהְיוּ נִפְתָּחִין אֶצְלוֹ כָּל גִּידֵי קַשְׁיוּת לְבָבוֹ. וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה בַּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר.

וְאָמַר מַהַר״י נ״י, אֲשֶׁר גַּם הַמִּלִּים (תְּהִלִּים לט, ד) ״חַם לִבִּי בְּקִרְבִּי״ הוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת חָלָ״ב, וְהָאָדָם צָרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁעַל אַף שֶׁחַם לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ, בְּכָל זֹאת יִקַּח אֶת הַחֲמִימוּת וְיַכְנִיס אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

וְכֵן הָיָה אֵצֶל עַם יִשְׂרָאֵל בִּשְׁעַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה שֶׁהָיָה לָהֶם חֲמִימוּת וְתַבְעֵרַת הַלֵּב מְאֹד, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה צָרִיךְ לְהַגִּיד לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ (שמות יט, כא) ״פֶּן יֶהֶרְסוּ״ וְגוֹ׳, - ״הַגְבֵּל אֶת הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ״ שֶׁהָיוּ צְרִיכִים לְהַגְבִּיל אֶת הָהָר, שֶׁלֹּא יִבְעַר לְתֹךְ חוּץ מֵהַמִּדָּה, כִּי מֵרֹב חֲמִימוּת וְתַבְעֵרַת הָאֵשׁ שֶׁהָיָה לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם בִּשְׁעַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה, הָיוּ יְכוֹלִים בְּקַלּוּת לְהִכָּשֵׁל וְלָצֵאת חוּץ מִגְּבוּלָם, וְלָכֵן הֻצְרְכוּ לְהַגְבִּילָם, וּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לָמַד אִתָּם אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה שֶׁיַּכְנִיסוּ אֶת כָּל הַחֲמִימוּת לְתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

וְאָמַר מַהַר״י נ״י בְּדֶרֶךְ צַחוּת, שֶׁיֵּשׁ פֹּה בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית בְּעִיר ׳מַנְהֶטֶן׳ בֵּית חוֹלִים הַנִּקְרָא ״מַנְט סַינַי״, (עַל שֵׁם ׳הַר סִינַי׳, כִּי בְּאַנְגְּלִית ׳מַנְט סַינַי׳, זֶה ׳הַר סִינַי׳) וַאֲנַחְנוּ עָבַרְנוּ הַיּוֹם נִתּוּחַ לֵב פָּתוּחַ בְּבֵית חוֹלִים ״מַנְט סַינַי״, כַּאן בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַמִּדְרָשׁ שֶׁלָּנוּ, (כִּי הֵרֵי קִבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הַנִּתְּנָה בְּ׳הַר סִינַי׳ עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, פֹּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת).

וְעַכְשָׁו שֶׁקִּבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה זָכִינוּ לְקַבֵּל לֵב חָדָשׁ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב ״הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ״, וּכְדֶרֶךְ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן הַקְדָּמָה לְרַבִּי נָתָן זַ״ל) אֲשֶׁר מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בְּסֵפֶר הַקָּדוֹשׁ שֶׁלּוֹ בְּעֵין הָאֱמֶת, בְּוַדַּאי יִהְיוּ נִפְתָּחִין אֶצְלוֹ כָּל גִּידֵי קַשְׁיוּת לְבָבוֹ; וְלָכֵן אִם יֵשׁ לְאֶחָד חֻלְשׁוֹת וּסְתִימוֹת בַּלֵּב רַחֲמָנָא לִיצְלָן, הָעֵצָה שֶׁלּוֹ הוּא שֶׁיִּלְמַד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְעַל יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יִהְיוּ נִפְתָּחִים גִּידֵי קַשְׁיוּת לְבָבוֹ.

וְהִנֵּה לִזְכּוֹת לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב הוּא רַק עַל יְדֵי אֱמוּנַת צַדִּיקִים וְהִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (ויקרא כג, מד) ״וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי ה׳ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל״, שֶׁהַצַּדִּיקִים הֵם אֲשֶׁר עוֹשִׂים אֶת הַיּוֹם טוֹב, וְכָל הַקְּבִיעָא דְּיַרְחָא הוּא רַק עַל יְדֵי הַחֲכָמִים, וְלָכֵן עִקַּר הַחִיּוּת שֶׁמְּקַבְּלִים לְהַלֵּב הוּא עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל יְדֵי שֶׁמִּתְחַזְּקִים בְּהִתְחַדְּשׁוּת חָדָשָׁה לִלְמֹד אֶת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ״ל זוֹכִים לְהַטְעִין אֶת הַלֵּב עִם חִיּוּת חֲדָשָׁה.

וְזֶה שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים לִפְנֵי תְּפִילַת מוּסָף אֵצֶל הַפִּיּוּט ״יְהֹ אֵלִי״ וְכוּ׳ ״בִּנְתִיבוֹת **לֵב לִבְלֵב**״, כִּי הֵרֵי הַיָּמִים טוֹבִים הֵם הַ׳**לֵּב** שֶׁל הַשָּׁנָה, וְזֶה

מַה שֶּׁמְּרַמֵּז הַפִּיְטָן עִם הַמִּלִּים ״**לֵב לִבְלֵב**״, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הַמִּילָה ׳**לֵב**׳ נֶגֶד הַשָּׁלֹשׁ רְגָלִים. וְהַחֲכָמִים הַצַּדִּיקִים הֵם הֵם הַמַּכְנִיסִים לַחְלוּחִית וְחִיּוּת לְהָאָדָם שֶׁיַּמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ חִיּוּת וְלַחְלוּחִית, שֶׁלֹּא יִהְיֶה יָבֵשׁ, רַק שֶׁיִּלָּבֵל עִם חִיּוּת וְלַחְלוּחִית, וְזֶה גַּם הַפֵּרוּשׁ שֶׁל ״וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי״ ׳חָלַל׳ הוּא לְשׁוֹן לַחְלוּחִית. כִּי הַצַּדִּיק הוּא הַנּוֹתֵן חִיּוּת וְלַחְלוּחִית וְהַטְעָנָה לְהַלֵּב, הַנִּקְרָא (ריטשאַרג׳) כְּמוֹ שֶׁמְּטַעֲנִים בָּטֶרְיָה, וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָרַבִּי הָאֲמִתִּי, קִבַּלְנוּ הַטְעָנָה לַלֵּב שֶׁלָּנוּ, שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ כֹּחַ וְחִיּוּת בַּלֵּב לְהַמְשִׁיךְ עַד חַג הַסֻּכּוֹת הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, לְהוֹסִיף קְדֻשָּׁה וּלְהַמְשִׁיךְ הָלְאָה בְּחִיּוּת דִּקְדֻשָּׁה בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עוֹז.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֻרָבִים אֶל רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ לַחְלוּחִית וְחִיּוּת וְהִתְחַדְּשׁוּת חֲדָשָׁה לַלֵּב שֶׁלָּנוּ, וְנִזְכֶּה לְהַתְמִיד בְּהַתְמָדָה רַבָּה בִּלְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עוֹז, אָמֵן.